

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6Co/193/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4316203419
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 10. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ingrid Doležajová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2017:4316203419.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ingrid Doležajovej a sudkýň JUDr. Dagmar Podhorcovej a JUDr. Marty Polyákovej, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zast. JUDr. Barbora Korenecová, advokátka so sídlom Malinovo, Slnecná 765/3, proti žalovanej: S. V., nar. XX. XX. XXXX, bytom V., Ľ. E. XX/X, o zaplatenie 38 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Levice zo dňa 05. 10. 2016 č. k. 9C/97/2016-76, v spojení s jeho opravným uznesením zo dňa 01. 06. 2017 č. k. 9C/97/2016-102, takt

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žalovanej **p r i z n á v a** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu, ktorou sa žalobca voči žalovanej domáhal zaplatenia sumy 38 eur, ktorá suma predstavuje neuhradený zostatok úveru poskytnutého žalovanej na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 409800579 uzavretej dňa 27. 08. 2013, ďalej sumy 458,80 eura za administratívny poplatok, sumy 10 eur za upomienky, zmluvnej pokuty vo výške 33 eur, úroku vo výške 39, 15 % ročne zo sumy 38 eur od 25. 02. 2016 do zaplatenia a úroku z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 38 eur od 25. 02. 2016 do zaplatenia.

2. Rozhodol tak po zistení, že strany sporu uzavreli dňa 27. 08. 2013 zmluvu o spotrebiteľskom úvere číslo 409800579, podľa ktorej poskytol žalobca ako veriteľ žalovanej úver vo výške 800 eur a žalovaná sa ho zaviazala zaplatiť v celkovej sume 1.572 eur, v ktorej boli zahrnuté celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom 772 eur. Celkové náklady spotrebiteľa so spotrebiteľským úverom boli tvorené súčtom úroku vo výške 39,15 % ročne (vo finančnom vyjadrení 313,20 eura), administratívnymi nákladmi na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy 458,80 eura, RPMN vo výške 96,50 eura, priemernou hodnotou RPMN 49,13 % a splatnosť úveru bola stanovená dňa 26. 08. 2014. Súčasne dňa 27. 08. 2013 uzavreli strany dohodu o plnení v splátkach, v ktorej sa dohodli, že sumu 1. 572 eur zaplatí žalovaná v 12 mesačných splátkach po 131 eur, RPMN je 302,67 %, priemerná hodnota RPMN 49,13 % a konečná splatnosť úveru je dňa 26. 08. 2014. Žalovaná na úvere uhradila celkom 832 eur, 128 eur za posun splátkového kalendára a sumu 15 eur ako pokutu za hotovostný výber. Svoje rozhodnutie odôvodnil poukazom na ust. § 497 Obchodného zákonníka; § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1 a 5, § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka; § 1 ods. 2, § 2, § 9 ods. 2, § 11 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Prioritne skúmal, akým právnym režimom sa právne vzťahy vzniknuté uzavretím predmetnej úverovej zmluvy spravujú. Konštatoval, že zmluva bola uzavretá dňa 27. 08. 2013, keď Občiansky zákonník už upravoval spotrebiteľské zmluvy, preto na právny vzťah, ktorý považoval za absolútny obchod, aplikoval právny režim upravujúci ochranu spotrebiteľa a podporne Občiansky zákonník. Dodal, že zmluva bola uzatvorená za účinnosti zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch,

zák. č. 634/1992 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a aj Smernice Rady 93/13 EHS. Keďže žalovaná ako fyzická osoba vystupuje v tomto právnom vzťahu ako spotrebiteľ a žalobca vystupuje ako podnikateľ poskytujúci uvedenú službu, zmluva bola vyhotovená na formulári s obsahom a zmluvnými podmienkami vopred pripravenými, vrátane úverových zmluvných podmienok bez možnosti spotrebiteľa meniť text a podmienky zmluvy, patrí táto úverová zmluva podľa obsahu nepochybne medzi spotrebiteľské zmluvy. Skúmaním podmienok zmluvy o splátkovom úvere číslo 409800579 uzavretej dňa 27. 08. 2013 zistil, že bola uzavretá v úplnom rozpore s ustanoveniami zák. č. 129/2010 Z. z., keď v nej chýbajú obligatórne náležitosti, a teda aj v rozpore s ustanoveniami Občianskeho zákonníka upravujúcimi spotrebiteľské zmluvy. V tejto súvislosti konštatoval, že v zmluve sa síce uvádza výška úveru, doba jeho splatnosti aj RPMN, chýbajú však údaje o výške a počte splátok istiny, úrokov a iných poplatkov a úroková sadzba spotrebiteľského úveru. Svoje administratívne náklady za uzavretie zmluvy žalobca vyčíslil vo výške 458,80 eura, sumu 313,20 eura predstavujúcu súčet úrokov, celkové náklady spotrebiteľa 772 eur a RPMN v hodnote 96,50 %. Argumentoval, že žalobca celkom neprípustne uzavrel toho istého dňa so žalovanou dohodu o plnení v splátkach, v ktorej dohodli počet a výšku splátok a hodnota RPMN už činila 302,67 %. Po prepočítaní hodnoty RPMN je tak možné zistiť, že činí skutočne 302,67 %. Mal za to, že dohoda o výške splátok a termíne splátok istiny, úrokov, poplatkov a ročnej percentuálnej miery nákladov sú podstatné náležitosti spotrebiteľskej zmluvy a absencia obligatórnych náležitostí spotrebiteľskej zmluvy o úvere ju robí v tejto časti neplatnou. V danej úverovej zmluve je RPMN uvedená vo výške 96,15 % ročne a v dohode o plnení v splátkach je RPMN podstatne vyššia, čo ho viedlo k názoru, že žalobca sa uzatváraním samostatnej dohody o splátkach snažil v úverovej zmluve zakryť zrejme neprímerane vysokú RPMN. Nesprávny údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov tak nedával žalovanej skutočnú informáciu o celkovej výške peňažnej sumy, ktorú je povinná vrátiť a o celkových nákladoch, ktoré jej skutočne vzniknú. Nie je preto zrejmé, aké ďalšie nároky žalobcu boli zakomponované do podstatných údajov úverovej zmluvy (napr. poplatky, ich výška, druh a pod.). Zvýraznil, že spotrebiteľ hneď pri uzatváraní zmluvy musí byť informovaný o úverovom limite, o nákladoch spojených so spotrebiteľským úverom, v dôsledku čoho predmetnú zmluvu považoval za bezúročnú a bez poplatkov s poukazom na ust. § 4 ods. 2 písm. j/, k/ zák. č. 129/2010 Z. z., tiež poukázal i na neprímerané náklady, ktoré žalobca požadoval za poskytnutie úveru, a to za vypracovanie a uzatvorenie zmluvy 458,80 eura a 313,20 eur akýsi súčet úroku, spolu 772 eur, pričom výška nákladov, ktoré mala žalovaná zaplatiť, dosahovala takmer výšku poskytnutých peňažných prostriedkov. Ďalej uviedol, že podľa prehľadu splácania úveru predloženého žalobcom, žalovaná na úvere zaplatila spolu 832 eur, zaplatila aj 128 eur za posun splátkového kalendára a pokutu za hotovostný výber 15 eur. Mal za to, že k celkovej sume, ktorú žalovaná zaplatila žalobcovi je potrebné pripočítať tieto ďalšie platby spolu vo výške 143 eur, a teda žalovaná zaplatila žalobcovi 975 eur, pričom úver bol poskytnutý vo výške 800 eur. Pokiaľ žalobca sa domáha zaplata istiny 38 eur, vôbec nie je jasné, ako vznikol tento žalobcom vykazovaný dlh na úvere v požadovanej výške. Tvrdil, že nakoľko daná zmluva je uzavretá v rozpore s právnymi predpismi a obsahuje neplatné dojednania, nemôže sa žalobca domáhať ešte zmluvnej pokuty 33 eur, ani úrokov z omeškania, keď žalovaná plnila na základe neprijateľných zmluvných podmienok a na úvere zaplatila viac, než bola povinná splatiť. Žalobu preto v celom rozsahu zamietol. Rozhodnutie o náhrade trov konania odôvodnil poukazom na ust. § 255 ods. 1 CSP a v konaní plne úspešnej žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania.

3. Proti tomuto rozsudku podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie domáhajúc sa ním jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Namietal, že súd prvej inštancie vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci, na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie je nedostatočne odôvodnené. Vyzdvihol, že v uzavretej zmluve boli výška, počet a termíny splátok istiny a úrokov a iných poplatkov jasne uvedené na prednej strane zmluvy o spotrebiteľskom úvere, preto nemožno hovoriť o absencii výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Žalovaná sa zaviazala v zmluve k úhrade jednej splátky vo výške 1.572 eur s termínom splatnosti dňa 26. 08. 2014 a až následne požiadala v ten istý deň o možnosť využitia splátkového kalendára a uzavrela dohodu o splátkach, s ktorou bola dňa 27. 08. 2013 oboznámená, na znak čoho ju podpísala, a tak žalovaná mala vedomosti aj o existencii náležitostí, ktoré v nej boli uvedené. Tvrdil, že ročná percentuálna miera nákladov (RPMN) stanovená v zmluve o spotrebiteľskom úvere č. 207600351 vo výške 96,80 % bola vypočítaná správne a „v zmysle platných právnych predpisov“, odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov činila 313,20 eura, pričom zákon v čase uzatvorenia zmluvy nestanovil maximálne možnú prípustnú výšku odplaty. Podčiarkol, že uplatnený nárok v podobe úroku vo výške 39,15 % ročne bol dohodnutý v bode 2. zmluvy o spotrebiteľskom úvere v súlade s dobrými mravmi, keďže v danom období podstatne neprevyšoval výšku odplaty (úroku) v

obdobných prípadoch pri poskytovaní úverov inými nebankovými subjektmi, resp. bankami pri istom druhu finančných produktov. Poplatok vo výške 458,80 eura predstavuje administratívne náklady za vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere, čomu platný právny poriadok nebráni, nakoľko aj samotný zákon o spotrebiteľských úveroch výslovne niektoré poplatky spomína. V bode 8 Všeobecných podmienok poskytnutia spotrebiteľského úveru si zmluvné strany dohodli pre prípad neuhradenia celkovej čiastky úveru v lehote dohodnutej v zmluve zmluvnú pokutu vo výške 33 eur a za každú zaslanú upomienku sumu 10 eur.

4. Žalovaná vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhla napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť stotožňujúc sa s ním v plnom rozsahu.

5. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP) po zistení, že odvolanie podala v stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP) strana, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP) prejednal odvolanie žalobcu bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP s verejným vyhlásením rozhodnutia pri splnení si povinnosti upravenej v ust. § 219 ods. 3 CSP a po prejednaní veci dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

6. Predmetom tohto konania je žaloba žalobcu, ktorou sa voči žalovanej domáha zaplata sumy 38 eur, ktorá predstavuje neuhradený zostatok úveru poskytnutého žalovanej na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere číslo 409800579 uzavretej dňa 27. 08. 2013, úroku vo výške 351,07 eura, úroku z omeškania vo výške 13,15 eura, administratívneho poplatku v sume 458,80 eura, poplatku 10 eur za upomienky, zmluvnej pokuty v sume 33 eur, úroku vo výške 39,15 % ročne zo sumy 38 eur od 25. 02. 2016 do zaplata a úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 38 eur od 25. 02. 2016 do zaplata. Súd prvej inštancie preskúmaným rozsudkom žalobu v plnom rozsahu zamietol.

7. Odvolací súd po prejednaní veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie v intenciách zrušujúceho rozhodnutia i postupoval, po doplnení dokazovania vo veci riadne zistil skutkový stav a vec správne posúdil i po právnej stránke. Nakoľko odvolací súd sa plne stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku, využíjúc postup podľa § 387 ods. 2 CSP sa obmedzuje len na skonštatovanie správnosti jeho dôvodov. Na potvrdenie správnosti záverov súdu prvej inštancie odvolací súd uvádza, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vyčerpávajúce, správne skutkovo a právne zdôvodnené a zodpovedá požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská strán sporu k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednaný prípad, z ktorých vyvodil svoje právne závery a tieto i primerane vysvetlil. Z odôvodnenia jeho rozhodnutia nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Samotný fakt, že žalobca sa s dôvodmi uvedenými v rozhodnutí súdu prvej inštancie nestotožňuje neznamená, že jeho zdôvodnenie nezodpovedá požiadavkám, ktoré na túto časť rozhodnutia kladie vyššie citované zákonné ustanovenie. Súd prvej inštancie totiž zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré žalobu zamietol.

8. Z hľadiska skutkového stavu bolo v preskúmanej veci vykonaným dokazovaním preukázané, že strany sporu dňa 27. 08. 2013 uzatvorili Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 409800579, na základe ktorej žalobca ako veriteľ poskytol žalovanej ako dlžníčke úver vo výške 800 eur, ktorý sa žalovaná zaviazala zaplatiť spolu s celkovými nákladmi spojenými zo spotrebiteľským úverom v sume 772 eur, t. j. v celkovej čiastke 1.572 eur do 26. 08. 2016. Podľa zmluvy, celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom boli tvorené súčtom úroku vo výške 39,15 % ročne z poskytnutého úveru, čo predstavovalo sumu 313,20 eura a administratívnych nákladov na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou (ďalej len administratívny poplatok) vo výške 458,80 eura. Zároveň žalovaná vzala na vedomie, že výška RPMN je 96,50 % a výška priemernej hodnoty ročnej RPMN, platnej ku dňu podpísania zmluvy je 49,13 %. V ten istý deň strany sporu uzavreli Dohodu o plnení v splátkach, podľa ktorej žalovaná zaplatí sumu 1.572 eur v 12-tich mesačných splátkach po 131 eur, počnúc dňom 26. 09. 2013, pri RPMN 302,67 % a priemernú hodnotu RPMN 49,13 %. Žalovaná v súvislosti s úverom uhradila žalobcovi sumu 832 eur a tiež sumu 128 eur, ktorú žalobca považoval za poplatok za posun splátkového kalendára a sumu 15 eur, ktorú žalobca označil ako pokutu za hotovostný výber.

9. Odvolací súd považuje za potrebné vyjadriť sa k odvolacím námietkam žalobcu, týkajúcich sa odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. d) CSP, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, kedy sa jedná o iné vady, ktoré mohli mať vplyv na výrok rozhodnutia. Ďalej žalobca uplatnil odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Skutkové zistenie nezodpovedá vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 CSP a to vzhľadom na to, že buď vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán sporu nevyplynuli, ani inak nevyšli počas konania najavo alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré súd založil na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, keď je logický rozpor v hodnotení dôkazov, príp. poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov strán sporu alebo ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo, keď výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191 až § 194 CSP. K žalobcom uplatnenému odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu prvej inštancie, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t. zn. vyvodzuje zo skutkového zistenia aké práva a povinnosti majú strany sporu podľa príslušného právneho predpisu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávneho vyložil.

10. Odvolací súd pri prejednávaní veci dospel k záveru, že žalobcom namietané odvolacie dôvody nie sú naplnené. Po preskúmaní obsahu spisu a odôvodnenia rozsudku odvolací súd konštatuje, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zodpovedá požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia v zmysle 220 ods. 2 CSP. Ako už bolo uvedené, prvoinštančný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán v prejednávanom spore, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný spor a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Učinené zistenia súdu prvej inštancie majú vecné i logické zakotvenie vo vykonaných dôkazoch a prijaté skutkové a právne závery sú odôvodnené zrozumiteľne a v súlade s ustálenou súdnou praxou, pri súčasnom zohľadnení ochrany subjektívneho práva oboch sporových strán, ich rovnosti v uplatnení práv, ochrany ich oprávnenej dôvery v právo, ako i predvídateľnosti súdneho rozhodnutia. Napadnutému rozhodnutiu nemožno vytknúť ani nedostatočné zistenie skutkového stavu, ani že by súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov sporových strán nevyplynuli, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, prípadne žeby výsledok jeho hodnotenia dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 192, § 193, § 194 a § 205 CSP alebo že by na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne zákonné ustanovenia alebo že by použité zákonné ustanovenia nesprávne vyložil. Nebola zistená ani iná vada v zmysle § 365 ods. 1 písm. d) CSP, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

11. Odvolací súd, majúci za to, že súd prvej inštancie sa v dôvodoch rozsudku v podstate vypořiadal aj s odvolacími námietkami žalobcu, preto len na zdôraznenie správnosti rozsudku odvolací súd dodáva nasledovné.

12. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

13. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa priech dobrým mravom

14. Podľa § 52 ods. 1 OZ platného v čase uzavretia predmetnej úverovej zmluvy (ďalej len OZ), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

15. Podľa § 52 ods. 2 OZ, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech

zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

16. Podľa § 52 ods. 3 OZ dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

17. Podľa § 52 ods. 4 OZ spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

18. Podľa § 52 ods. 2 OZ (v znení účinnom od 1. mája 2014) ustanovenie o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy Obchodného práva.

19. Podľa § 53 ods. 1 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

20. Podľa § 54 ods. 2 OZ, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

21. Podľa Prílohy k Občianskemu zákonníku je Smernica Rady č. 93/13/EHS zo dňa 05. 04. 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (úradný vestník Európskych spoločenstiev L 095,21/4/1993, str. 29-34) prebrať do právneho poriadku Slovenskej republiky z právnych aktov Európskych spoločenstiev a Európskej únie a je záväzná pre Slovenskú republiku vstupom do Európskej únie dňa 01. 05. 2004.

22. V zmysle čl. 4 ods. 1 Smernice rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len Smernice, bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia článku 7, nekalosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy, v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.

23. Podľa čl. 4 ods. 6 Smernice, členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

24. Podľa § 2 zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, na účely tohto zákona sa rozumie a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy¹⁾ nekoná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, 2) zamestnania alebo povolania, 2a) b) predávajúci osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti alebo povolania, alebo osoba konajúca v jej mene alebo na jej účet,

25. Podľa § 3 ods. 3 zák. č. 250/2007 Z. z., každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

26. Pre súkromné právo je charakteristická rovnosť subjektov právnych vzťahov, teda i rovnosť zmluvných strán. Klasické poňatie rovnosti subjektov v súkromnoprávných vzťahoch sa zakladá na rovnosti formálnej. Tá spočíva v tom, že zákon neposkytuje žiadnemu subjektu právne výhody, ako i v tom, že v právnej sfére nie je žiadna zo strán voči druhej v pozícii nadriadenosti či podriadenosti. Táto formálna rovnosť je náprotivkom občianskej rovnosti pred zákonom v demokratických ústavách a spolu s ňou vznikla k prekonaniu stavovských rozdielov predchádzajúcej doby. Osoby pod zvláštnou ochranou zákona dlho zostali jedinou odchýlkou zo zásady rovnosti. Práve obmedzené možnosti

verejnoprávnej ochrany slabších subjektov vedú k tomu, že požiadavka ich ochrany preniká ako aktuálne spoločenská ochrana do práva súkromného. Týka sa to aj jednotlivých inštitútov, ktorých okruh sa sústavne rozširuje, takže ochranu slabšej zmluvnej strany možno dnes považovať ako vývojový trend súkromného práva. Tak súkromné právo dospelo až k potrebe ochrany slabšej strany v bežných spotrebiteľských vzťahoch. Pokiaľ ide o vymedzenie slabšej strany, treba vychádzať z toho, čo je pre túto slabšiu stranu charakteristické. Ide teda o fyzickú osobu, ktorá je voči druhej strane záväzkového vzťahu v nevýhode spočívajúcej predovšetkým v nedostatku profesionality, v obmedzujúcej informovanosti, v konaní pod určitým hospodárskym tlakom z dôvodu finančnej nedostatočnosti, v obmedzenom prístupe k právnej pomoci a podobne. Na základe uvedenej charakteristiky tak možno uzavrieť, že v rámci dodávateľsko-spotrebiteľských vzťahov je slabšou zmluvnou stranou jednoznačne spotrebiteľ.

27. Výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov, nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 OZ). Obsah dobrých mravov spočíva vo všeobecne platných normách morálky, pri ktorých je daný všeobecný záujem ich rešpektovania (Rc 88/98) a za dobré mravy treba považovať súhrn spoločenských, kultúrnych a právnych noriem, ktoré v historickom vývoji osvedčujú istú nemennosť, sú rešpektované rozhodujúcou časťou spoločnosti a majú povahu základných. Ide o súhrn etických, všeobecne zachovávaných a uznávaných zásad, ktoré zodpovedajú všeobecne uznávaným pravidlám slušnosti v súlade so všeobecnými zásadami morálky demokratickej spoločnosti (3 Cdo 137/2003 NS SR). Za právny úkon, priečiaci sa dobrým mravom, treba považovať úkon, ktorý je všeobecne neakceptovateľný z hľadiska v spoločnosti prevládajúcich mravných zásad a princípov vzájomných vzťahov medzi ľuďmi (3 Cdo 137/2003). Civilnoprávnou sankciou rozporu s dobrými mravmi je: a) skutočnosť, že príslušný právny vzťah nepožíva právnu ochranu v zmysle § 3 Občianskeho zákonníka, b) právny úkon je v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka absolútne neplatný.

28. V danej veci sporové strany uzatvorili dňa 27. 08. 2013 žalobcom vopred predtlačенú formulárovú zmluvu o úvere, pričom nie je sporné, že žalobca bol dodávateľom, čo dokladuje predmet jeho činnosti podľa obchodného registra. Žalovaná pri uzatváraní zmluvy o úvere nepochybne vystupovala ako fyzická osoba, keďže zo žiadnych ustanovení zmluvy nevyplýva, že by konala s cieľom smerujúcim (vzťahujúcim) sa k jej obchodu, povolaniu alebo podnikaniu (čl. 2 písm. a/, b/ Smernice Rady č. 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách). Z obsahu a formy úverovej zmluvy je zrejmé, že ide o tzv. formulárovú zmluvu, ktorej pretlač formulára mal žalobca už vopred pripravený a dopisoval do nej iba konkrétne údaje týkajúce sa žalovanej, ktorá nemala možnosť obsah tejto zmluvy žiadnym podstatným spôsobom ovplyvniť. V tomto smere správne súd prvej inštancie dovodil, že právny vzťah medzi žalobcom a žalovanou je vzťahom spotrebiteľským, a preto je naň potrebné aplikovať ustanovenia chrániace práva spotrebiteľa, a teda aj ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a charakter predmetnej zmluvy správne neposudzoval len podľa predpisov slovenského právneho poriadku, ale aj podľa práva Európskej únie a predovšetkým v súlade so zmyslom, účelom a cieľom Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, podľa ktorej súd členského štátu ako vnútroštátny súd ex offio musí posúdiť, či zmluva podľa svojho obsahu je spotrebiteľskou, a to aj napriek tomu, že je pomenovaná inak alebo zmluvné strany jej obsah dohodli podľa iného právneho predpisu, napríklad Obchodného zákonníka. Samotným východiskom je pritom postulát, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, s ohľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho, lepšiu znalosť práva a konečne so zreteľom na možnosť stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Zo stretu autonómie vôle a z myšlienky rovnosti potom vyplýva ochrana slabšej zmluvnej strany, a to s cieľom dosiahnutia vyváženej pozície, t.j. spravodlivosti, ekvity, či rovnováhy zúčastnených záujmov.

29. V danom prípade súd prvej inštancie svoje zamietajúce rozhodnutie založil na právnom názore, že označená úverová zmluva bola uzavretá v úplnom rozpore s ust. zák. č. 129/2010 Z. z. pre absenciu obligatórnych náležitostí, keď v zmluve sa síce uvádza výška úveru, doba jeho splatnosti a RPMN, chýbajú však údaje o výške a počte splátok istiny, úrokov a iných poplatkov a úroková sadzba spotrebiteľského úveru. V tomto smere poukázal na celkové náklady spotrebiteľa v sume 772 eur a RPMN v hodnote 96,50 %, neprípustné uzavretie dohody o plnení v splátkach v deň uzavretia zmluvy, v ktorej strany sporu dohodli počet a výšku splátok a hodnota RPMN už činila 302, 67 %. Vyzdvihol rozpor v prípade RPMN, keď v predmetnej úverovej zmluve je RPMN uvedená vo výške 96, 15 % ročne, ale v dohode o plnení v splátkach je RPMN podstatne vyššia, a teda nesprávny údaj o ročnej

percentuálne miere nákladov nedával žalovanej skutočnú informáciu o celkovej výške peňažnej sumy, ktorú je povinná vrátiť a o celkových nákladoch, ktoré jej skutočne vzniknú. Správne preto uzavrel, že predmetná zmluva je z uvedeného dôvodu bezúročná a bezpoplatková s poukazom na ust. § 4 ods. 2 písm. j/ k/ zák. č. 129/2010 Z. z.. Súd prvej inštancie tiež správne poukázal aj na neprimerané náklady, ktoré žalobca požaduje za poskytnutie úveru, teda za vypracovanie a uzatvorenie zmluvy vo výške 458,80 eura a sumu 313,20 eura ako súčet úroku, spolu 772 eur, ktorých výška je takmer totožná s výškou poskytnutého úveru. Navyiac v konaní bolo nesporne preukázané, že žalovaná zaplatila z titulu úveru sumu 832 eur a rovnako tak podľa vyjadrenia žalobcu zaplatila aj sumu 128 eur (za posun platby) a 15 eur (za hotovostný výber), teda spolu žalovaná žalobcovi zaplatila sumu 975 eur. I podľa názoru odvolacieho súdu úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov, pretože neobsahuje všetky náležitosti podľa Zákona o spotrebiteľských úveroch, keď žalobca do zmluvy o spotrebiteľskom úvere uviedol len celkovú sumu na zaplatenie. Prvoinštančný súd správne a v súlade s dlhodobo ustálenou súdnou praxou preto konštatoval, že v zmluve sa síce uvádza výška úveru, doba jeho splatnosti a RPMN, chýbajú však údaje o výške a počte splátok istiny, úrokov a iných poplatkov a úroková sadzba spotrebiteľského úveru. Navyiac je zrejmé, že RPMN bola stanovená vo výške 96,15 % ročne, pričom v dohode o plnení v splátkach bola RPMN podstatne vyššia, a to 302,67 % ročne. Takýto údaj o RPMN a jeho zmene sú pre spotrebiteľa zavádzajúce, neprehľadné, pričom výška RPMN tak vo výške 96,15 % ročne ako i vo výške 302,67 % ročne je neprimerane vysoká, rozporná s dobrými mravmi a zásadami poctivého obchodného styku.

30. Záverom odvolací súd prisvedčuje argumentácii prvoinštančného súdu, že žalobca neunesol i dôkazné bremeno s ohľadom ním uplatnenej istiny v sume 38 eur, z dôvodov predkladných provinštančným súdom v preskúmanom rozhodnutí.

31. Z vyššie uvedených dôvodov sú odvolacie námietky žalobcu nedôvodné a nespôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, a preto odvolací súd rozsudok ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil, vrátane rovnako vecne správneho závislého výroku o náhrade trov konania.

32. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP a s ohľadom na plný úspech žalovanej v odvolacom konaní žalovanej priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP); povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je
a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b/ dovolateľom právnická osoba, jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a

ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).